

**LIETUVOS ENERGETIKOS INSTITUTO
AKADEMINĖS ETIKOS KOMISIJOS
2024 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

2025-02-24

Kaunas

Lietuvos energetikos instituto (LEI) Akademinės etikos (AE) komisija (toliau - Komisija) patvirtinta LEI Mokslo tarybos 2021 m. sausio 28 d. nutarimu Nr. V5-1. Komisijos nariai:

1. Dr. Raminta SKVORČINSKIENĖ – komisijos pirmininkė
2. Dr. Asta NARKŪNIENĖ
3. Dr. Diana ŠARAUSKIENĖ
4. Dr. Egidijus URBONAVIČIUS
5. Jolanta Kazakevičienė

LEI akademinės etikos (AE) komisija ataskaitiniu laikotarpiu (2024 m. sausio – rugpjūčio mėn.) surengė 4 posėdžius.

Nauja LEI Akademinės etikos komisijos narių sudėtis patvirtinta LEI Mokslo tarybos 2024 m. lapkričio 14 d. nutarimu Nr. V5-1(7). Komisijos nariai:

1. Dr. Raminta Skvorčinskienė (pirmininkė – gruodžio 19 d. nutarimu Nr. V5-4(9))
2. Dr. Remigijus Janulionis
3. Jolanta Kazakevičienė
4. Dokt. Karolis Lašas
5. Dr. Eimantas Neniškis
6. Dr. Laima Taparauskienė

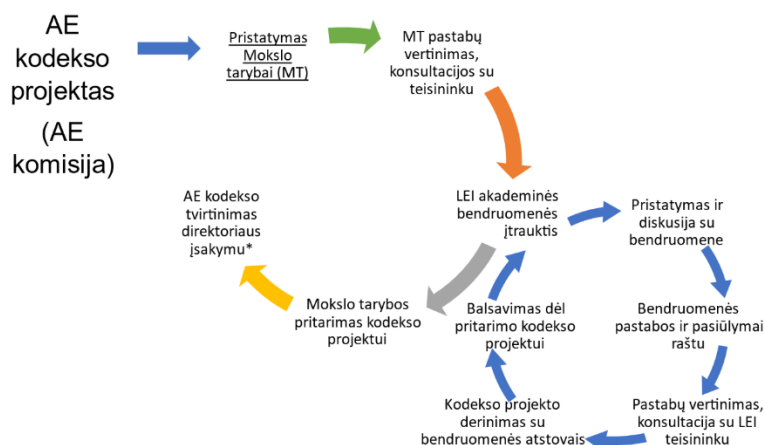
Atnaujintos sudėties komisija ataskaitiniu laikotarpiu (2024 m. lapkričio - gruodžio mėn.) surengė pirmąjį posėdį gruodžio 11 d.

Veiklos apžvalga

2024 m. sausio 23 d. įvyko Akademinės etikos komisijos posėdis (protokolo Nr. V13-15) Lietuvos energetikos institute. Akademinės etikos komisijos (toliau Komisija) pirmininkė Raminta Skvorčinskienė, kartu su sekretore Jolanta Kazakevičiene, pristatė aktualius klausimus. Posėdyje dalyvavo įvairių LEI laboratorijų atstovai, administracijos atstovai, teisininkė. Susitikimo dalyviai diskutavo apie akademinės etikos kodekso projektą.

Posėdžio pirmininkė R. Skvorčinskienė informavo, kad LEI akademinės etikos kodeksas (toliau Kodeksas) buvo parengtas ir patvirtintas 2005 metais atsižvelgiant į LR Švietimo ir mokslo ministerijos rekomendacijas. LR akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba 2015 ir 2020 metais paskelbė rekomendacijas mokslo ir studijų institucijoms akademinės etikos kodeksams parengti. Nuo 2005 metų buvo patikslintos įvairios su akademinė etika susijusios sąvokos. Atsižvelgiant į dokumente „Rekomendacijos Lietuvos mokslo ir studijų institucijoms dėl akademinės etikos kodeksų rengimo, priėmimo ir įgyvendinimo“, patvirtintame Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus 2020 m. rugpjūčio 25 d. įsakymu Nr. V-38, pateiktas rekomendacijas kilo poreikis atnaujinti LEI Akademinės etikos kodeksą. 2021 m. buvo sukurta ir patvirtinta Kodekso rengimo ir atnaujinimo tvarka. Posėdžio metu R. Skvorčinskienė pristatė Kodekso rengimo etapus:

LEI AE kodekso rengimo tvarka

Posėdžio metu vyko diskusija apie Kodekso turinį, įskaitant bendrąsias nuostatas, tikslus ir akademinės etikos principus. Kai kurie dalyviai pateikė konkrečių pasiūlymų dėl Kodekso teksto, pavyzdžiui, Eimantas Neniškis išsakė nuomonę dėl sąžiningumo principo apibrėžimo, siūlydamas pateikti konkretesnę apibrėžimą. Taip pat, buvo aptarta, kaip reikėtų formuluoti nuostatas, susijusias su bendraautorystės primetimu ir mokslinių tyrimų etika, atkreipiant dėmesį į pradedančiųjų tyrėjų švietimą.

Dalyviai pabrėžė būtinybę organizuoti informacinius seminarus ir kursus, siekiant didinti darbuotojų sąmoningumą apie akademinę etiką. Taip pat, buvo diskutuojama apie kodekso nuostatas, susijusias su asmens duomenų apsauga, pasitikėjimo principu ir bendruomenės narių teisėmis.

Diskusijų metu buvo pateikta įvairių nuomonių ir pasiūlymų, Komisija sieks išspręsti šias problemas ir atsižvelgti į gautas pastabas rengiant galutinį kodekso projektą. Pirmininkė informavo, kad Komisija ketina pristatyti atnaujintą kodekso projektą Mokslo tarybai iki 2024 m. birželio mėn. Visi posėdžio dalyviai pakviesti savo pastabas pateikti raštu ir dalyvauti būsimuose susitikimuose, siekiant suderinti galutinę kodekso versiją.

2024 02 02 posėdžio metu (protokolo Nr. V13-17) Komisija svarstė gautas pastabas ir aptarė reikalingus dokumento pakeitimus. LEI akademinės etikos kodekso failas, esantis MS Sharepoint ir prie kurio prieigą turi LEI visi Bendruomenės atstovai, buvo atnaujintas atsižvelgiant į gautas pastabas ir buvo pateikti atsakymai į iškeltus klausimus. Komisijos nariai nutarė organizuoti antrąjį susitikimą su Bendruomenės atstovais, kuriame būtų aptartas atnaujintas Kodekso projektas.

2024 02 23 posėdžio metu (protokolo Nr. V13-18) Komisijos pirmininkė R. Skvorčinskienė informavo, kad Komisija apsvaustė 2024 m. sausio 23 d. posėdyje Bendruomenės atstovų pateiktas pastabas Kodekso projektui. Į daugumą jų atsižvelgta. R. Skvorčinskienė pristatė atliktus pakeitimus, paaiškino, kuriems pasiūlymams pritarta, kurie atmesti, atsakė į posėdžio dalyvių klausimus. Taip pat pristatė Instituto teisininkės N. Mažutaitės, kuri posėdyje nedalyvavo, pastabas (protokolo 1-4 priedai). Buvo patikslintos kai kurių punktų formuluotės, išdėstant jas aiškiau ir suprantamiau. Nutarta 5.1 punkte „Pamatinės Bendruomenės vertybės yra laikytis mokslo ir studijų principų, apibrėžtų Mokslo ir studijų įstatyme, bei akademinės etikos principų, apibrėžtų šiame Kodekse, gerosiose (visuotinai pripažintose) mokslinėse praktikose (akademinės etikos standartuose) ir teisės aktuose“ patikslinti ar duoti nuorodą į minimus *akademinės etikos standartus*. Taip pat buvo pateikta redakcinio pobūdžio pastabų, kurios buvo ištaisytos Kodekso projekte. Posėdžio dalyviai bendru sutarimu pritarė kodekso projekto variantui. Atlikus galutines Kodekso

projekto korekcijas, įforminus pagal dokumentų parengimo taisykles, išvertus į anglų kalbą Kodekso projektą pagal Kodekso rengimo tvarką, pateikti balsavimui (pritarti/nepritarti) Instituto darbuotojams.

2024 05 03 posėdžio metu (protokolo Nr. V13-19) Komisijos pirmininkė nurodė, kad atsižvelgus į LEI akademinės bendruomenės pateiktas pastabas bei pasiūlymus, Komisija parengė Akademinės etikos kodekso (toliau Kodeksas) naują redakciją. Siekiant, kad su Kodeksu susipažintų ir iš užsienio šalių atvykę Instituto doktorantai ir darbuotojai, Kodeksas buvo išverstas į anglų kalbą. Balsavimas dėl pritarimo Kodekso projektui vyko 2024 m. balandžio 29 d. - gegužės 3 d. Nuo balandžio 29 d. iki gegužės 2 d. LEI darbuotojai ir doktorantai galėjo balsuoti siųsdami savo balsą el. pašto adresu: balsavimas@lei.lt. Gegužės 3 d. nuo 9:00 iki 12:00 balsavimas vyko gyvai LEI posėdžių salėje (202 kab.). Nepriklausomai nuo balsavimo formos, balsuojantys asmenys turėjo užpildyti biuletenį pasirinkdami vieną iš dviejų siūlomų pasirinkimų. Biuletenio pavyzdys:

Balsavimo biuletenis: (nukopijuokite ir pažymėkite savo pasirinkimą "X" lentelėje žemiau ir išsiųskite el. paštu: balsavimas@lei.lt):

PRITARIU LEI akademinės etikos kodekso projekto atnaujinimui ir SUTINKU , kad būtų toliau teikiamas Mokslo tarybos svarstymui	☐
NEPRITARIU LEI akademinės etikos kodekso projekto atnaujinimui ir NESUTINKU , kad būtų toliau teikiamas Mokslo tarybos svarstymui	☐

Pasibaigus balsavimui Komisija suskaičiavo el. paštu ir LEI posėdžių salėje gautus balsus. Iš viso balsavime dalyvavo 95 Bendruomenės nariai, tačiau buvo gauti 96 balsavimo biuleteniai. Palyginus gyvai balsavusiųjų ir balsavusiųjų e-paštu sąrašus, buvo pastebėta, kad vienas asmuo balsavo du kartus. Nutarta vieną šio asmens biuletenį (siųstą el. paštu) anuliuoti. Suskaičiavus balsus paaiškėjo, kad Kodekso projektui pritarė 90 Bendruomenės narių, o 5 Bendruomenės nariai balsavo prieš Kodekso projektą. Kodekso projektui pritarė 94,7 % balsavime dalyvavusių Bendruomenės narių. Kvietimas balsuoti buvo išsiųstas 209 Bendruomenės nariams. Pagal Mokslo tarybos patvirtintą Akademinės etikos kodekso rengimo tvarką yra laikoma, kad Kodekso projektui Bendruomenė pritaria, jeigu už jį balsuoja daugiau nei 50 % balsavime dalyvavusių Bendruomenės narių. Kodekso projektui pritarus 94,7 % balsavime dalyvavusių Bendruomenės narių, nutarta teikti svarstyti LEI Mokslo tarybai.

Naujos sudėties Komisijos narių veikla

2024 12 11 R. Skvorčinskienė pasveikino komisijos narius susirinkus į pirmąjį Komisijos posėdį. Pagal darbotvarkę pirmasis svarstytas klausimas dėl Akademinės etikos komisijos pirmininko kandidatūros. R. Skvorčinskienė pažymėjo, kad 2019–2024 m. laikotarpiu ėjo pirmininkės pareigas ir norėdama skatinti atsakomybės pasidalijimą tarp Komisijos narių pasiūlė nariams apsvarstyti galimybę tapti Akademinės etikos pirmininku.

Akademinės etikos komisijos nariai apsvarstė galimas kandidatūras į pirmininko poziciją. Po diskusijų buvo pasiūlyta R. Skvorčinskienės kandidatūra. 2024 12 19 Mokslo tarybos posėdyje R. Skvorčinskienės kandidatūra tapti Lietuvos energetikos instituto Akademinės etikos komisijos pirmininke buvo patvirtinta instituto Mokslo tarybos nutarimu.

2024 12 11 pirmojo posėdžio metu (posėdžio protokolas V13-20) R. Skvorčinskienė pristatė 2019–2024 m. laikotarpiu parengtus LEI Akademinės etikos komisijos darbą reglamentuojančius dokumentus, įskaitant:

- [LEI Akademinės etikos kodeksas](#);
- [LEI Code of Academic Ethics](#) (vertimas);
- [LEI Akademinės etikos komisijos darbo reglamentas](#);
- [LEI AE kodekso rengimo tvarka](#).

Taip pat, R. Skvorčinskienė paminėjo, jog Komisija rengdama/atnaujinama Akademinės etikos kodeksą skatino bendruomenės narių įsitraukimą, taip pat rengė apklausas 2019–2020 metais. Be to, ji nurodė, jog Komisijos veikla buvo nuosekliai viešinama Bendruomenės nariams išplatinant metines veiklos ataskaitas, bei Komisija, minėtu laikotarpiu, parengė Akademinės etikos atmintinę, kurios turinys ypač svarbus išlieka ir dabar naujai priimtiems akademiniams darbuotojams, doktorantams ir kitiems tyrėjams. Komisijos nariai buvo supažindinti su Komisijos veiklą reglamentuojančiais dokumentais.

R. Skvorčinskienė pristatė Komisijos veiklos principus. Ji nurodė, jog per penkerius metus (2019–2024 m. laikotarpiu) Komisijos nariai aktyviai dalyvavo seminaruose, kurių metu gilino žinias apie akademinę etiką, taip pat sukūrė naują pranešimų dėl etikos pažeidimų teikimo tvarką, pasiūlė naudoti elektroninę platformą, leidžiančią patogiai pateikti pranešimus apie galimus etikos pažeidimus <https://www.lei.lt/wp-content/uploads/2021/06/pranesimo-komisijos-pirmininkui-del-akademinės-etikos-pazeidimo-forma.docx>. Tačiau, R. Skvorčinskienė pažymėjo, jog per visą laikotarpį, kai buvo įdiegta pranešimų pateikimo platforma, nebuvo gauta jokių kreipimųsi dėl akademinės etikos pažeidimų. Įteirautis apie akademinę etiką bei galimus jos pažeidimus, siekiant prevenciškai užtikrinti, kad nebūtų pažeidžiama akademinė etika. Verta paminėti, kad LR akademinės etikos ir procedūrų

kontrolieriaus tarnyba kiekvienais metais (sausio mėnesį) kreipiasi į instituciją (vėliau informacija perduodama atsakingiems asmenis – Akademinės etikos komisijos pirmininkui) ir prašo pateikti statistinius duomenis apie gautus pranešimus dėl pažeidimų. Šiuos duomenis dažniausiai užpildo Komisijos pirmininkas, kuris perduoda apibendrintą informaciją Tarnybai. Po pristatymo apie Komisijos veiklas, vykdytas 2019–2024 m., R. Skvorčinskienė nurodė, jog mato poreikį organizuoti bendruomenės nariams mokymus akademinės etikos tema. Ji pažymėjo, kad 2019–2024 m. laikotarpiu Komisija daugiau dėmesio skyrė dokumentų rengimui, kurie ypač svarbūs akademinėi bendruomenei. Tačiau apklausų, vykdytų 2019-2020 m., metu buvo aiškiai išsakyta mokymų poreikis, todėl Komisija koncentruosis į tai artimiausiu metu. R. Skvorčinskienė pabrėžė, kad 2024 m. birželio 5 d. buvo patvirtintas LEI Akademinės etikos kodeksas. Ji pasiūlė, kad galima būtų organizuoti renginį, kurio metu būtų pristatytas dokumentas LEI bendruomenei, tuo pačiu metu galima pagalvoti ir apie, akademinės etikos tematiką, mokymų įgyvendinimą. Komisijos nariai vieningai palaikė tokią iniciatyvą. R. Skvorčinskienė pažymėjo, kad bendrauja su kitų institucijų akademinės etikos komitetais ir galėtų pakviesti jų atstovus sudalyvauti renginyje. Taip pat pasiūlė kviešti ir LR akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos atstovus, kurie siekia prisidėti prie švietėjiškos veiklos mokslo bendruomenėse. Buvo nutarta pradėti planuoti mokymus ir Kodekso pristatymo renginį 2025 m.

LEI akademinės etikos kodekso tvirtinimo procedūra

2024 m. gegužės 15-21 d. įvyko **LEI Mokslo tarybos** elektroninis balsavimas (Mokslo tarybos protokolo Nr. 2024-05-22 Nr. V5-4) dėl naujai parengto Kodekso projekto. Balsavimo pirmininkas dr. Nerijus Striūgas, sekretorė buvo dr. Lina Murauskaitė. Dalyvavo 13 iš 14 tarybos narių. LEI Mokslo tarybos svarstymui buvo teikiamas klausimas: **Ar pritariate naujai parengtam Lietuvos energetikos instituto akademinės etikos kodekso projektui?** Klausimą svarstymui teikė LEI Akademinės etikos komisijos pirmininkė R. Skvorčinskienė. Trumpas klausimo pristatymas „LEI akademinės etikos komisija informuoja, kad atsižvelgdama į LR akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos rekomendacijas parengė naują LEI akademinės etikos kodekso projektą. Kodekso projektas suderintas su LEI akademinė bendruomene vadovaujantis 2021 m. spalio 14 d. Mokslo tarybos nutarimu Nr. V5-6.3 patvirtinta Kodekso rengimo tvarka. Kodekso projektui pritarė 94,7 % balsavime dalyvavusių Bendruomenės narių. Mokslo tarybai pritarus, Kodeksas bus teikiamas tvirtinti LEI direktoriui.“ Buvo pateikti šie su Kodekso rengimu susiję dokumentai:

- ✓ Kodeksų rengimo rekomendacijos: <https://etikostarnyba.lt/wp-content/uploads/2020/08/V-38.pdf>;
- ✓ LEI Kodekso rengimo tvarka: <https://www.lei.lt/wp-content/uploads/2021/10/LEI-AE-kodekso-rengimo-tvarka.pdf>;
- ✓ LEI Komisijos posėdžio protokolo išrašas dėl rengto balsavimo pritariant Kodekso projektui: https://www.lei.lt/wp-content/uploads/2024/05/2024-05-03-protokolas_final.pdf.

NUTARTA. Pritarti LEI Akademinės etikos kodekso projektui.

BALSAVO: už – 13, prieš – 0, susilaikė – 0.

Nutarimas priimtas vienbalsiai.

Renginiai, apklausos

2024 metų pradžioje LEI bendruomenė gavo užklausą dalyvauti tyrime „Atsakingo mokslo barometras 2024“, kuris buvo inicijuotas Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos (toliau – Tarnyba). Tyrimo tikslas – apžvelgti mokslinių tyrimų atlikimo ir rezultatų skelbimo praktiką Lietuvos universitetuose, kolegijose ir mokslinių tyrimų institutuose akademinės etikos kontekste. Tyrimas atliekamas jau trečią kartą, todėl buvo kviečiami doktorantai ir tyrėjai (mokslo ir studijų institucijose dirbantys dėstytojai, mokslininkai ir kiti tyrėjai) dalyvauti užpildant apklausą iki 2024 m. vasario 19 d. el. būdu. Tyrime dalyvavo daugiau nei 360 akademinės bendruomenės narių, įskaitant doktorantus, dėstytojus, mokslininkus ir kitus tyrėjus. Tyrimo tikslas buvo apžvelgti akademinės etikos ir tyrimų kokybės tendencijas. Rezultatai parodė, kad gerėja akademinės bendruomenės narių supratimas apie mokslinių tyrimų ir publikavimo etikos (MTPE) principus: daugiau nei 60 % respondentų teigė gerai pažįstantys šias nuostatas ir taikantys jas kasdieniame darbe. Palyginti su ankstesniais tyrimais, tai rodo teigiamą pokytį. Vis dėlto tyrime išryškėjo ir iššūkių. Dalis dalyvių pastebėjo neetiško elgesio formas, tokias kaip dovanotoji autorystė, ir nurodė, kad tyrėjai dažnai vengia kreiptis į institucijas dėl nesąžiningo elgesio, manydami, kad pokyčių galimybės yra menkos arba bijodami neigiamų pasekmių. Tyrimo ataskaitoje detaliai nagrinėjami dalyvių požiūriai į MTPE nuostatų įgyvendinimą, pastebėti etikos pažeidimai ir pateikiami pasiūlymai tobulinimui. Nors pasiekta pažanga, akademinės etikos sklaidai vis dar būtina skirti daugiau dėmesio.

2024 m. spalio 16 d. Vilniuje vyko tarptautinė konferencija, organizuota Tarnybos, skirta aptarti dirbtinio intelekto (DI) etišką naudojimą mokslo ir studijų srityse. Konferencijoje

dalyvavo mokslininkai, ekspertai ir politikos formuotojai, kurie akcentavo, kad DI plėtra kelia naujų etinių iššūkių ir būtinybę aiškiai reglamentuoti jo taikymą. Tarnybos vadovė dr. Reda Cimperman pabrėžė, kad DI technologijos transformuoja akademinį procesą, todėl svarbu remtis aiškiais etikos standartais, kad būtų užtikrintas patikimas ir etiškas DI naudojimas. Taip pat ji atkreipė dėmesį į nepakankamą dėmesį DI iššūkiams ir mokymuisi apie jo etišką taikymą. Konferencijoje buvo pristatyta tyrimo ataskaita „Atsakingo mokslo barometras 2024“, atskleidžianti, kad pastaraisiais metais mažėja respondentų, kurie yra susipažinę su akademinės etikos dokumentais. Nors respondentai nurodė būtinybę gilinti savo žinias etikos srityje, tik 4 % dalyvavo mokymuose, susijusiuose su DI naudojimu. Dr. R. Cimperman pažymėjo, kad situacija yra panaši daugelyje valstybių, ir pabrėžė, kad bendradarbiavimas šioje srityje turi didėti. Tarnyba jau parengė gaires dėl etiško DI naudojimo, sulaukusias teigiamo atsiliepimo iš akademinės bendruomenės. Renginio metu kalbėjo Seimo nariai ir mokslininkai iš įvairių šalių, diskutuojantys apie DI įtaką švietimui ir akademiniam procesams.

2024 gruodžio mėn. (2024-12-03 Nr. S-127) LEI bendruomenė gavo raštą iš Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos, kviečiantį dalyvauti apklausoje apie akademinę laisvę, etikos kultūrą ir patirtis. Ši apklausa svarbi iniciatyva, skirta Lietuvos mokslo ir studijų institucijų bendruomenėms, siekiant geriau suprasti esamą akademinės laisvės ir etikos kultūros situaciją bei įvertinti įvairias patirtis, susijusias su šiais klausimais. Apklausa skirta surinkti nuomones, kurios padės formuoti tinkamesnę politiką ir strategijas, skatinančias etišką ir laisvą akademinę aplinką. LEI bendruomenė buvo kviečiama užpildyti elektroninę apklausą iki 2025 m. sausio 25 d. LEI bendruomenės nariai informuoti apie gautą raštą ir buvo skatinami prisidėti prie tinkamos politikos formavimo etikos klausimais užpildant apklausos formą.

Informacijos mainai tarp LR Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos bei LEI Akademinės etikos komisijos

2024 12 30 Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba, siekdama įgyvendinti nuostatas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu, prašo mokslo ir studijų institucijų (MSI) iki 2025 m. sausio 24 d. užpildyti el. apklausą. Ši apklausa, vykdoma jau šeštą kartą nuo 2020 m., skirta akademinės etikos priemonių įgyvendinimo ir akademinės etikos pažeidimų stebėsenai. Jei MSI veikia kamieninis akademinės etikos komitetas, apklausoje buvo prašoma pateikti apibendrintą visų etikos komitetų informaciją. Surinkti duomenys bus tvarkomi tik Tarnybos ir bus sunaikinti po analitinės apžvalgos paskelbimo.

Gauti duomenys leis sistemiskai įvertinti akademinės etikos priemones, taikomas MSI. Apklausos rezultatai bus skelbiami Tarnybos metinėje veiklos ataskaitoje ir teikiami Studijų kokybės vertinimo centrui.

Atsakant į 2024-12-30 gautą raštą, Komisijos pirmininkė pateikė apklausoje duomenis apie akademinės etikos priemonių įgyvendinimą ir akademinės etikos kodeksų pažeidimų stebėseną.

Pažeidimų nagrinėjimas

Oficialių užklausų, pranešimų apie pažeidimus AE komisija iš instituto darbuotojų ataskaitiniu laikotarpiu negavo.

LEI akademinės etikos komisijos REKOMENDACIJOS skirtos akademinės etikos pažeidimų prevencijai

2024 02 28 Komisijos pirmininkė Raminta Skvorčinskienė kreipėsi į Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybą (toliau – Tarnyba) su prašymu išaiškinti galimus apribojimus arba galimybes publikacijoje nurodyti daugiau nei vieną bendraautoriaus afiliaciją (angl. Affiliation), kai tas pats asmuo vykdo tyrimus skirtingose mokslo ir studijų institucijose. Savo atsakyme Tarnyba atkreipė dėmesį, kad Tarnybos kontrolieriaus 2020 m. rugpjūčio 25 d. įsakymu Nr. V-38 patvirtintų „Rekomendacijų mokslo ir studijų institucijoms dėl akademinės etikos kodeksų rengimo, priėmimo ir įgyvendinimo“ 13 dalyje įtvirtinti akademinės etikos principai: sąžiningumas, pasitikėjimas, teisingumas, pagarba, atsakomybė, lygiateisiškumas. Tie patys principai yra įtvirtinti ir šiuo metu atnaujinamame LEI akademinės etikos kodekse. Tarnybos nuomone kūrinio autoriui/autoriams naudotina daugiau nei viena afiliacija, t. y. gali būti nurodomos kelios mokslo ir studijų institucijos, prisidėjusios prie skelbiamų mokslinių tyrimų. Tas pats klausimas buvo pateiktas kitose mokslo ir studijų institucijose dirbantiems teisinį išsilavinimą turintiems asmenims, kurių viena iš nagrinėjamų temų yra akademinė etika. Jų nuomone pats kelių afiliacijų naudojimas nėra akademinės etikos pažeidimas, tačiau akademinės etikos pažeidimas galėtų kilti tuo atveju, jeigu būtų manipuluojama afiliacijomis, jos nurodomos netinkamai ar iškraipant informaciją. Visumoje, teisiniu požiūriu, neteisingas institucijos, kuriai priklauso tyrimo ar kūrinio autorius, nurodymas arba informacijos apie instituciją nutylėjimas, sąmoningas mokslo ir meno veikloje talkinusių asmenų intelektualinio ar finansinio indėlio nutylėjimas arba nuslėpimas, būtų laikomas akademinės etikos pažeidimu. Pavyzdžiui, nepelnytai nurodžius instituciją asmuo gali įgyti pranašumą užimti tam tikras pareigas toje institucijoje, jei joms užimti vertinamas mokslo

publikacijų skaičius. Atsižvelgdama į išsakytas Tarnybos ir teisininkų nuomones ir siekiant išvengti akademinės etikos pažeidimų, LEI akademinės etikos komisijos nuomone, jeigu rengiamose mokslinėse publikacijose autorius nurodo kelias mokslo ir studijų institucijas (naudoja kelias afiliacijas), kuriose gauti skelbiamų mokslinių tyrimų rezultatai, tai šių institucijų indėlis turi būti aiškiai atskleistas pačiame publikacijos tekste arba padėkos (angl. acknowledgement) dalyje.

Akademinės Etikos komisijos dokumentai

LEI AE komisijos veiklą reglamentuojantys dokumentai ir kita LEI akademinei bendruomenei aktuali informacija AE klausimais skelbiama LEI svetainėje:

<https://www.lei.lt/apie-lei/struktura/akademes-etikos-komisija/>

Akademinės etikos komisijos pirmininkė

Raminta Skvorčinskienė